

Raadsvergadering	25 januari 2022
Volgnummer	4-2022
Onderwerp	Actualisatie stadsvisie
Domeinvergadering	Algemene Zaken
Programmanummer	0 Bestuur en ondersteuning
Registratienummer	2022.01188
Collegevergadering	18-01-2022
Portefeuillehouder	J.M. Penn-te Strake
Organisatieonderdeel	BO Bestuurszaken
Behandelend ambtenaar	SMG Cimmermans Telefoonnummer: 043-350 5396 sven.cimmermans@maastricht.nl
Bijlagen	bijlage 1 Raadsbesluit bijlage 2 Stadsvisie 2040 Bijlage 3 Stadsschets Bijlage 4 Stadskrant Bijlage 5 Potloodschets Bijlage 6 Staat van de Stad Bijlage 7 Reactie relevante partners t.a.v. paragraaf Woonstad Maastricht

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

De gemeenteraad wordt gevraagd in te stemmen de voorliggende stadsvisie Maastricht 2040. Deze visie vervangt de huidige stadsvisie 2030. Met de in december 2021 vastgestelde economische visie 2040 en sociale visie 2040 en met de eerder vastgestelde omgevingsvisie (2019) en cultuurvisie (2018) vormen deze visies samen het strategische langetermijnperspectief voor de toekomstige ontwikkeling van Maastricht richting 2040. De stadsvisie, economische visie en sociale visie zijn gezamenlijk tot stand gekomen na een uitgebreid interactief proces met diverse partijen en inwoners. De drie visies zijn gelijktijdig voorgelegd aan de gemeenteraad ter besluitvorming.

Tijdens de raadsvergadering op 22 december 2021 heeft de raad een amendement aangenomen waarbij de sociale en de economische visie zijn vastgesteld. Met betrekking tot de stadsvisie is besloten om de stadsvisie door het college te laten verbreden met het thema woonstad Maastricht en deze uiterlijk 1 februari 2022 opnieuw ter vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen. Conform het amendement is de beoogde tekst over de woonstad Maastricht op 23 december gezonden aan relevante partners met een reactietermijn t/m 12 januari. Bij het opstellen van de tekstpassage over de woonstad Maastricht is voortgebouwd op de in 2018 vastgestelde woonvisie, de in 2021 vastgestelde woonprogrammering, de inbreng vanuit de stad tijdens de participatierondes, de stadsronde van 1 december 2021 en ontvangen reacties van deze relevante partners. Via een RIB is de raad op 13 januari geïnformeerd over de stand van zaken als opmaat naar de domeinvergadering Algemene Zaken van 18 januari. Naar aanleiding van de ontvangen reacties is de tekst inzake de woonstad Maastricht nog op een aantal punten aangevuld. Deze met het thema woonstad Maastricht verbrede stadsvisie Maastricht 2040 en het nieuwe raadsvoorstel worden, na het collegebesluit d.d. 18 januari, hierbij ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Beslispunten

1. Vaststellen van de Stadsvisie Maastricht 2040

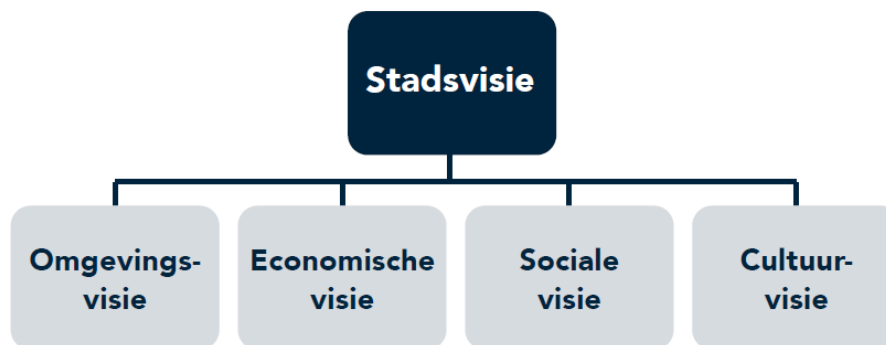
1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

Maastricht staat voor een aantal grote maatschappelijke uitdagingen die op de lange termijn een groot effect gaan hebben op het leven in en gebruik van de stad. De manier waarop we hier mee om gaan en invulling aan geven, is medebepalend voor de toekomstbestendigheid en aantrekkelijkheid van Maastricht. Juist in tijden van grote onzekerheid en complexiteit is het nodig om richting 2040 een stip op de horizon te zetten, waar we gericht naar toe kunnen werken en Maastricht gereed maken voor de toekomst. De visies vormen geen blauwdruk voor de toekomst die in beton is gegoten, maar wel een gezamenlijk en integraal perspectief voor de lange termijn met doelen en uitgangspunten, op basis waarvan we nu en in de toekomst keuzes kunnen maken op weg richting 2040.

Het langetermijnperspectief van Maastricht richting 2040 bestaat uit vijf visies: de stadsvisie, de economische visie, de sociale visie, de cultuurvisie en de omgevingsvisie. De stadsvisie is

overkoepelend en kaderstellend voor (de uitwerking van) de andere vier visies. Vanuit de constatering dat steeds meer maatschappelijke vraagstukken domein overstijgend zijn, is een integrale en samenhangende aanpak op inhoud en proces van groot belang. Dit zodat we adequaat omgaan met de toenemende complexiteit en verwevenheid tussen de verschillende domeinen. Diverse beleidsdilemma's moeten met elkaar in verband worden gebracht. Daarom zijn de stadsvisie, de economische visie en de sociale visie gelijktijdig en in samenhang geactualiseerd, via één integraal proces.

Figuur 1: schematische weergave vijf visies.

De stadsvisie, economische visie en sociale visie zijn geactualiseerd.

Op 1 december 2021 zijn de stadsvisie, de sociale en de economische visie 2040 gezamenlijk besproken in een integrale stadsronde met de stad. In de domeinvergaderingen sociaal domein op 7 december en economie op 14 december zijn respectievelijk de sociale en economische visie vervolgens inhoudelijk behandeld. Vanwege agenda technische redenen vond behandeling van de stadsvisie niet plaats in de domeinvergadering algemene zaken op 14 december, maar werd de behandeling doorgeschoven naar 18 januari 2022. In aanloop naar 14 december was reeds gebleken dat een aantal fracties de wens had om wonen in de stadsvisie een meer herkenbare, prominentere plaats te geven. Via een amendement dat werd ingediend op 21 december 2021 heeft de gemeenteraad op 22 december daartoe besloten. Op dezelfde datum werden de economische en sociale visie 2040 vastgesteld. In het amendement heeft de gemeenteraad van Maastricht het college opgedragen om het thema Woonstad Maastricht nader uit te werken en bij hernieuwde

raadsagendering van de stadsvisie 2040 deze visie hiermee te verbreden. Verder werd besloten om die tekst voor te leggen aan relevante partners, opdat de gemeenteraad hun reacties kan betrekken bij de besluitvorming. Tot slot is besloten dat in het nieuwe – thans voorliggende - raadsvoorstel de relatie tussen enerzijds het thema ‘de woonstad Maastricht’ en anderzijds de economische visie, sociale visie, omgevingsvisie en cultuurvisie wordt beschreven.

2. Gewenste situatie.

De stadsvisie, sociale visie en economische visie vormen samen met de omgevingsvisie en de cultuurvisie, het langetermijnperspectief van Maastricht richting 2040. Daarmee geven de visies richting aan de gewenste duurzame ontwikkeling van de stad, met aandacht voor aspecten in het economische, sociale, fysieke en culturele domein. Daarbij ligt de nadruk op het agenderen van de opgaven en ambities en het beschrijven van de gewenste ontwikkelrichting op strategisch-tactisch niveau. Ze bieden een vertrekpunt en handelingsperspectief voor de verdere uitwerking van beleid en de uitvoering in de vorm van investeringen en maatregelen.

De visie van Maastricht richting 2040

De visie van de stad is als volgt geformuleerd: “*samenwerken aan een gezonde en innovatieve stad met een hoge kwaliteit van leven voor iedereen*”. Om invulling te geven aan deze visie, stelt de stadsvisie zes thema’s centraal waar Maastricht de komende jaren aan wil werken: de *ontmoetingsstad*, de *woonstad*, de *inclusieve stad*, de *groene stad*, de *kennisstad*, en de *netwerkstad*. Daarbij bouwen we voort op het fundament van de stad: onze *kwaliteiten* die we willen behouden.

Hoofdpijnen thema woonstad Maastricht

Conform het amendement d.d. 22 december is de stadsvisie verbreed met een zesde thema te weten: de woonstad Maastricht. Bij het opstellen van de tekst is voortgebouwd op de in 2018 vastgestelde woonvisie, de in 2021 vastgestelde woonprogrammering, de inbreng vanuit de stad tijdens de participatierondes, de stadsronde van 1 december 2021 en de op 12 januari 2022 ontvangen reacties van relevante partners.

Maastricht is een stad die zich kenmerkt door een mix van woonsferen en van levendigheid waar iedereen zich thuis kan voelen. Maastricht wil in 2040 een stad zijn met een diversiteit aan passende

woon- en leefomgevingen voor alle doelgroepen, variërend van wonen te midden van stedelijke hectiek tot wonen in het groen. Doel is in 2040 een betere balans te hebben tussen de woningvraag en het woningaanbod. Dit vraagt om meer woningen, maar belangrijker nog om betaalbare woningen en ook anderszins passende woningen (bijvoorbeeld levensloopbestendigheid) voor iedereen. Deze balans geldt niet alleen op stedelijk niveau maar ook op wijkniveau. Maastricht is in 2040 een stad met vitale, leefbare, veilige en gemengde wijken en voldoende diverse en hoogwaardige voorzieningen die aansluiten op de behoeftes van onze inwoners en gebruikers van deze voorzieningen.

Relatie woonstad Maastricht met de sociale visie

De sociale visie zet in op de bestaanszekerheid. Hiermee bedoelen we dat inwoners zekerheid hebben over voldoende en voorspelbaar inkomen, de zekerheid van werk en/of dagbesteding voor zingeving en structuur. Maar ook over de zekerheid van een dak boven je hoofd in een geschikte en betaalbare woning. In een gezonde en veilige omgeving, met voorzieningen nabij, zodat iedereen zoveel mogelijk voor zichzelf en zijn naasten kan zorgen. Extra aandacht besteden we in het sociale en het woonbeleid aan kwetsbare buurten, waardoor de sociale veerkracht daar versterkt wordt. Daarbij wordt vooral ingezet op plekken en activiteiten die bijdragen aan verbinding en samenredzaamheid. Dit is een gemeenschappelijke opgave voor het fysieke en sociale domein. Het doel is om duurzame, passende woonoplossingen te creëren voor onze inwoners, inclusief integraal beleid om specifieke groepen kwetsbare inwoners te huisvesten. Het recent vastgesteld plan *Zicht Op Thuis* levert daar een bijdrage aan.

Relatie woonstad Maastricht met de economische visie

Het thema woonstad in de stadsvisie kent diverse verbanden met de economische visie. De economische visie kiest heel nadrukkelijk voor het maximaal investeren in de unieke leefkwaliteit van Maastricht. Vitale steden zijn immers steden waar (toekomstige) bewoners, bezoekers en ondernemers graag vertoeven. Een aantrekkelijk, kwalitatief goed en passend woningaanbod in de stad en de regio is een noodzakelijke voorwaarde om in economisch opzicht tot bloei te kunnen komen. In de economische visie zetten we daarom in op een kwalitatief hoogwaardige en economisch sterke en duurzame ontwikkeling van de binnenstad met een mix van functies waar bewoners jong en oud, prettig en gezond kunnen samenleven. De binnenstad als het hart van de

stad. In de buurten en wijken zetten we bijvoorbeeld in op het zoveel mogelijk bereikbaar houden van de dagelijkse voorzieningen zodat dit ook vitale en sterke wijken blijven waar bewoners graag wonen. Ook willen we meer talent en vakmanschap aan de stad en regio binden. Daarbij hoort bijvoorbeeld ook het faciliteren van toegenomen vraag naar woon-werk ruimten. Gezien de huidige krapte op de woningmarkt betekent dat een forse opgave. Met het thema woonstad en de hiermee verbonden woonvisie 2018 en de woonprogrammering 2021-2030 geven we daar invulling aan.

Relatie woonstad Maastricht met de cultuurvisie

In de cultuurvisie is het thema woonstad op meerdere manieren van belang. Maastricht wil immers de stad van en voor cultuurmakers zijn en daarvoor geldt het erfgoed als belangrijke voedingsbodem. Voor cultuurmakers is letterlijk fysieke en mentale ruimte nodig. Denk daarbij aan bijvoorbeeld andere woonvormen: woonwerkruimten, ateliers, vrijplaatsen en specifieke voorzieningen in de stad en in de buurten die de stad. Cultuur op haar beurt speelt een belangrijke rol in de ruimtelijke inrichting en kwaliteit, de bezoekersaantrekkelijkheid, imago, sociale samenhang en zingeving in de stad. De wijze waarop de cultuurvisie tot uitvoering wordt gebracht werkt daarom op meerdere manieren door op het thema woonstad. In het thema woonstad is deze diversiteit aan woonvormen als uitgangspunt opgenomen.

Relatie woonstad met de omgevingsvisie

De huidige omgevingsvisie spreekt over het door ontwikkelen van Maastricht als woonstad met voldoende betaalbare woningen voor alle inkomensgroepen, met bijzondere aandacht voor mensen met middeninkomens, studenten, starters op de woningmarkt en expats. De visie benadrukt daarbij het onderscheidende hoogstedelijk woonmilieu van Maastricht als unieke kwaliteit van Zuid-Limburg. Maastricht heeft mogelijkheden om van deze onderscheidende kwaliteit meer gebruik te maken door selectief te verdichten in het centraal stedelijk gebied. Met de ontwikkelingen in het Sphinxkwartier en aan de Groene Loper wordt hier al vol op ingezet. En de nieuwe woonprogrammering 2021-2030 biedt volop ruimte om hier op andere plekken in de stad invulling aan te geven. De woonprogrammering zal in de te actualiseren omgevingsvisie worden opgenomen waarbij ook een doorkijk naar 2040 zal worden opgenomen, evenals de onlangs geactualiseerde sociale en economische visie en de voorliggende stadsvisie.

Indicatoren.

Vanwege het lange termijn karakter geldt dat bijna alle indicatoren uit de gemeentebegroting direct of indirect van toepassing zijn.

3. Argumenten.

De visies hebben als doel om Maastricht aantrekkelijk en toekomstbestendig te houden voor de lange termijn. Het zijn kaderstellende documenten die richtinggevend zijn voor het verder uitwerken van beleid en uitvoering. Actualisatie is nodig omdat de huidige stadsvisie, niet altijd voldoende antwoord geeft op de maatschappelijke opgaven van nu.

4. Alternatieven.

Met het niet instemmen van voorliggende visie blijft de huidige stadsvisie vigerend beleid, al is deze visie niet meer volledig actueel gezien de veranderde sociaaleconomische context en bijbehorende opgaven voor de stad. Daarnaast betekent niet instemmen met deze visies dat er minder gerichte sturing is op ontwikkelingen in de stad richting de ambities voor 2040.

5. Financiën.

De visies hebben een richtinggevend karakter en agenderen diverse ambities en opgaven voor de komende jaren. De visies bevatten geen financiële paragraaf met gedetailleerde uitwerking van maatregelen en investeringen. Nadere uitwerking is nodig voor het inzichtelijk maken van de financiële consequenties op de (middel)lange termijn voor de gemeentebegroting. Deze worden in aparte voorstellen aan de raad voorgelegd ter besluitvorming en/of verankerd in de reguliere P&C-cyclus, met daarbij oog voor de financiële haalbaarheid.

6. Vervolg

Na het vaststellen van de stadsvisie wordt verder gewerkt aan de nadere uitwerking en uitvoering van de opgaven en ambities zoals verwoord in deze visies. Bij vaststelling door de gemeenteraad zal de huidige stadsvisie 2030 vervallen en worden vervangen door de voorliggende visie. Verder is er aandacht voor het laten 'leven' van de visies na vaststelling. Concrete uitwerking van de visies vraagt om blijvende samenwerking tussen inwoners, ondernemers, organisaties, instellingen, de gemeente en andere betrokken overheden. De raad zal hier nog verder over worden geïnformeerd. De visies

hebben in principe een looptijd tot 2040. De ervaring leert echter dat actualisatie voor deze tijd aan de orde zal zijn. De aanleiding hiervan zal per definitie liggen in veranderende omstandigheden. Bijstelling gebeurt indien de omstandigheden hierom vragen. Van de vorengenoemde vijf visies wordt de omgevingsvisie als eerste geactualiseerd, namelijk vóór de wettelijke deadline onder de Omgevingswet van 31 december 2024.

7. Participatie

Er heeft een uitgebreid interactief participatieproces plaatsgevonden om bouwstenen op te halen voor de stadsvisie, economische en sociale visie. Als inhoudelijk vertrekpunt voor dit proces is een 'Potloodschets Maastricht 2040' opgesteld.

Het participatieproces bestond uit twee fasen: een fase voor de zomer en een fase na de zomer. Voor de zomer zijn diverse gesprekken, enquêtes, wandelingen en online sessies georganiseerd om input te leveren voor de visies. Alle opbrengsten zijn gebundeld in de 'Stadsschets Maastricht 2040'. Hier hebben in totaal meer dan 200 mensen of partijen aan deelgenomen, waarvan sommige deelnemers weer als vertegenwoordiger van een bredere achterban. Na de zomer heeft een centrale bijeenkomst plaatsgevonden in het MECC op 22 september jl. Hier waren 150 deelnemers aanwezig. De resultaten hiervan zijn in gebundeld in de 'Stadskrant'. Zowel de stadsschets als de stadskrant zijn als bijlagen toegevoegd. Verder hebben er reguliere overleggen met partners plaatsgevonden, ontbijtsessies met ondernemers en hebben onderzoeken bijgedragen aan het opstellen van de visies. Tevens is er nog op verzoek van de raad een extra inspanning gedaan om meer jongeren te betrekken, een sessie welke op 3 november heeft plaatsgevonden bij het Vista College. De inhoudelijke opbrengst daarvan kunt u terugvinden in de stadsschets.

De wens van het college was nadrukkelijk om de raad bij aanvang en gedurende het proces zorgvuldig te betrekken. Daarom is er op 20 april 2021 een peiling georganiseerd. Om de raad goed te informeren over het procesvoorstel en voor te bereiden op de peiling, organiseerde het college een informatiebijeenkomst op 14 april 2021. Op 12 oktober 2021 is er een presentatie gegeven aan de raad over de opbrengsten van het volledige participatieproces en de weg richting besluitvorming. Verder is de raad middels een raadsinformatiebrief na elke fase geïnformeerd over het (participatieve) proces. Vervolgens zijn de stadvisie 2040, de economische visie 2040 en de sociale

visie 2040 besproken in een stadsronde op 1 december. De economische visie en de sociale visie zijn vervolgens in de raadsronde op 7 en 14 december besproken. De stadsvisie is vanwege tijdsgebrek op de agenda van de raadsronde Algemene Zaken op 14 december niet besproken. Tijdens de raadsvergadering op 21 december 2021 heeft de raad het amendement aangenomen om de stadsvisie door het college te laten verbreden met het thema Woonstad Maastricht en deze uiterlijk 1 februari 2022 opnieuw ter vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen. Conform het amendement is de beoogde tekst over de woonstad Maastricht op 23 december toegezonden aan relevante partners met een reactietermijn t/m 12 januari. De ontvangen reacties zijn weergegeven in bijlage 7. Vervolgens is de gemeenteraad op 13 januari geïnformeerd over de wijze waarop deze inbreng is verwerkt.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake

Raadsvoorstel

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 18 januari 2022, organisatieonderdeel BO Bestuurszaken, no. 2022.01188;

BESLUIT:

1. Vaststellen van de Stadsvisie Maastricht 2040

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 25 januari 2022

de griffier,

{{esl:Signer1:Signature:size(200,50)}}

de voorzitter,

{{esl:Signer2:Signature:size(200,50)}}

Raadsbesluit